

13. desember 2018

Fjármál hins opinbera 2017 – endurskoðun *General government finances 2017 – revision*

Samantekt

Tekjuafkoma hins opinbera var jákvæð um 13,9 milljarða króna árið 2017 eða sem nemur 0,5% af landsframleiðslu. Til samanburðar var tekjuafkoman jákvæð um 309,6 milljarða króna árið 2016 eða 12,4% af landsframleiðslu. Góð afkoma árið 2016 skýrist öðru fremur af 384,2 milljarða króna stöðugleikaframlagi frá slitabúum fallinna fjármálfyrirtækja. Tekjur hins opinbera námu 1.146,5 milljörðum króna árið 2017. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust þær 43,8%. Útgjöld hins opinbera voru 1.132,6 milljarðar króna á árinu 2017 og jukust um 2,2% en hlutfall þeirra af landsframleiðslu var 43,3%. Á árinu 2017 er meðtalið í útgjöldum hins opinbera fjármagnstilfærlaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32 milljarða króna.

Heildarútgjöld til heilbrigðismála voru 223,9 milljarður króna árið 2017 eða 8,6% af landsframleiðslu. Þar af var hlutur hins opinbera 184,9 milljarðar króna en hlutur einkaaðila 38,9 milljarðar eða 17,4%. Á mann námu heilbrigðisútgjöld hins opinbera 538,5 þúsundum króna og hækkuðu um 1,1% að raungildi frá fyrra ári. Frá árinu 2012 hafa opinber heilbrigðisútgjöld á mann aukist að raungildi um 11,2% en eru enn 5% lægri en árið 2008, þegar opinber heilbrigðisútgjöld á mann mældust hæst að raungildi .

Til fræðslumála var ráðstafað 191,2 milljörðum króna árið 2017 eða sem nemur 7,3% af landsframleiðslu. Þar af var fjármögnun hins opinbera 173,4 milljarðar króna og hlutur heimilanna um 17,8 milljarðar króna eða 9,3%. Á mann námu fræðsluútgjöld hins opinbera 505 þúsund krónum og drögust saman um 0,6% að raungildi frá fyrra ári.

Hrein peningaleg eign hins opinbera var neikvæð um 526 milljarða króna í árslok 2017 eða 20,1% af vergrí landsframleiðslu. Hrein peningaleg eign hins opinbera hefur því batnað um 326,1 milljarð króna frá því í árslok 2016. Peningalegar eignir námu 1.476,5 milljörðum króna og heildarskuldir 2.002,2 milljörðum króna í árslok 2017. Frá og með árinu 2017 metur Fjársýslan eign ríkissjóðs í félögum samkvæmt hlutdeildaðferð, þ.e. ríkið eignfærir hlutdeild sína í eigin fé þeirra.

Fjármál hins opinbera eru í
brennidepli í þessu riti

Í þessu riti verður fyrst og fremst lögð áhersla á hið opinbera en samsvarandi upplýsingar um undirgeira þess má sjá á vefsíðu Hagstofunnar. Verður vikið að afkomuþróun hins opinbera, en einnig verður gerð grein fyrir þróun tekna og gjalda frá mismunandi sjónarhornum. Þá verður í stuttu máli fjallað um heilbrigðis-, velferðar- og menntamál og þeim gerð skil í talnaefni og myndum.

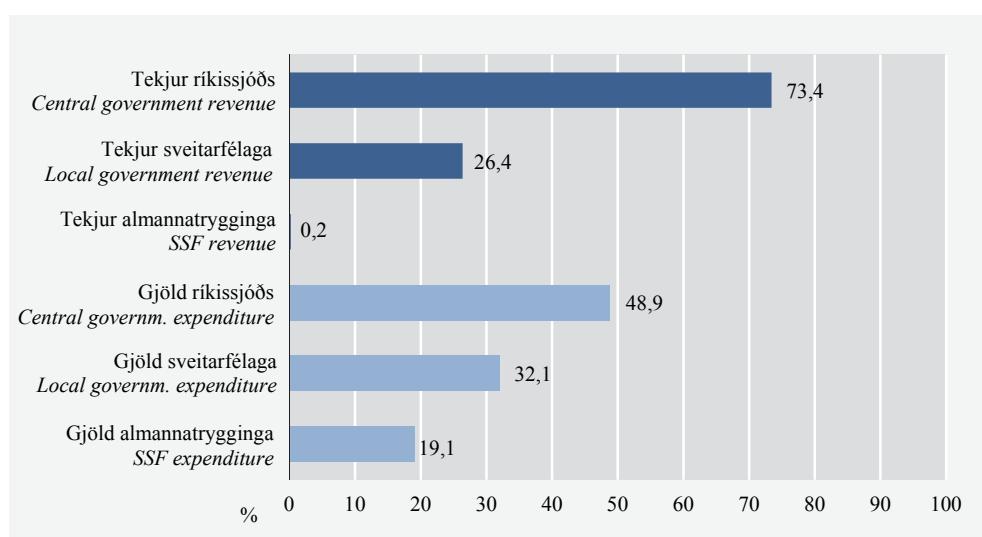
**Hið opinbera takmarkast við
A-hluta ríkissjóðs, A-hluta
sveitarfélaga og
almannatryggingar**

Umfang hins opinbera

Hefðbundin skilgreining á hinu opinbera samkvæmt þjóðhagsreikningum afmarkast við starfsemi sem fjármögnuð er með álagningu skatta en ekki með tekjum af sölu á vörum og þjónustu á almennum markaði. Hér er því um tiltölulega þröngra skilgreiningu að ræða sem takmarkast við A-hluta ríkissjóðs, A-hluta sveitarfélaga og almannatryggingar. Í þessu felst að atvinnustarfsemi á vegum hins opinbera, sem fjármögnuð er að mestu með sölu á vörum og þjónustu, er ekki talin til hins opinbera samkvæmt hefðbundinni skilgreiningu, heldur til fyrirtækjageira hagkerfisins.

Mynd 1. Hlutfallsleg skipting á umfangi undirgeira hins opinbera 2017

Figure 1. Relative size of general government's sub-sectors in terms of revenue and expenditure 2017

Skýringar Notes: Fjármagnstilfærla sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalin 2017. The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brú Pension Fund has been included as an expense in 2017.

Árið 2017 runnu 73,4% tekna hins opinbera til ríkissjóðs og 26,4% til sveitarfélaga. Af tekjum ríkissjóðs runnu 29,9% áfram til almannatrygginga og sveitarfélaga sem fjárfamlög eða 221,9 milljarðar króna til almannatrygginga og 29,7 milljarðar króna til sveitarfélaga. Hlutur almannatrygginga í útgjöldum hins opinbera er 19,1% eða 215,8 milljarðar króna, sveitarfélaga 32,1% eða 363,5 milljarðar króna, og ríkissjóðs 48,9% eða 553,3 milljarðar króna.

Afkoma hins opinbera

Tekjuafkoma hins opinbera nam 0,5% af landsframleiðslu 2017

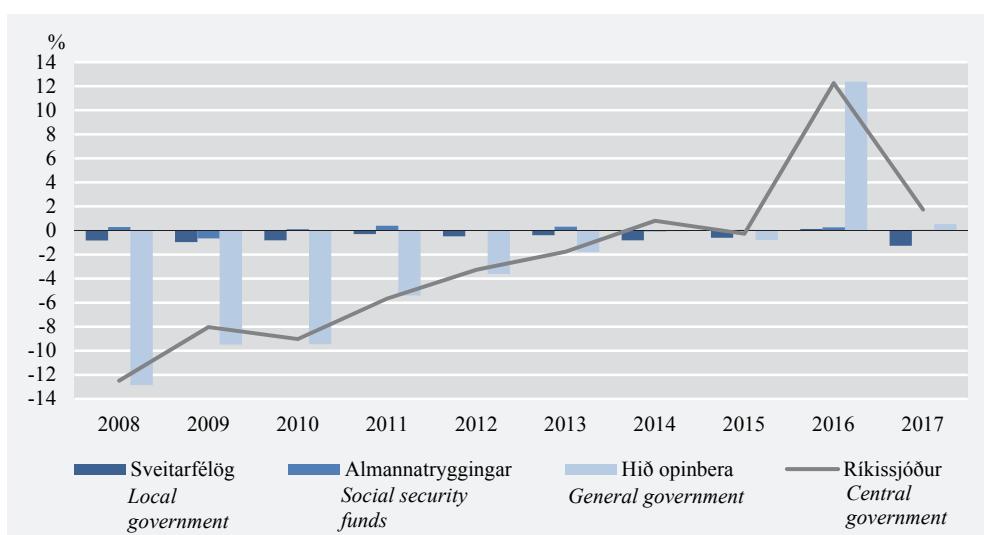
Tekjuafkoma hins opinbera var jákvæð um 13,9 milljarða króna árið 2017 eða sem nemur 0,5% af landsframleiðslu. Til samanburðar var tekjuafkoman jákvæð um 309,6 milljarða króna árið 2016 eða 12,4% af landsframleiðslu. Góð afkoma árið 2016 skýrist öðru fremur af 384,2 milljarða króna stöðugleikaframlagi frá slitabúum fallinna fjármálfyrirtækja. Lækkun í heildartekjum hins opinbera nam 19,2% milli 2016 og 2017 á meðan aukning í heildarútgjöldum nam 2,2% á sama tíma. Á árinu 2016 var einnig gjaldfærð 105,1 milljarðs króna fjármagnstilfærsla ríkissjóðs til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Í reikningum sveitarfélaga er fjármagnstilfærsla til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32 milljarða króna gjaldfærð á árinu 2017.

Tekjuafkoma ríkissjóðs nam 1,7% af landsframleiðslu 2017

Vegna umfangs ríkissjóðs ræður tekjuafkoma hans miklu um þróun afkomu hins opinbera í heild. Afkoma ríkissjóðs var jákvæð um 45,6 milljarða króna árið 2017 eða sem nemur 1,7% af landsframleiðslu. Til samanburðar var afkoma ríkissjóðs jákvæð um 301,7 milljarða króna árið 2016 eða 12,1% af landsframleiðslu. Eins og áður segir skýrir stöðugleikaframlag ársins 2016 að mestu leyti þessa góðu tekjuafkomu ríkisins árið 2016.

Mynd 2. Tekjuafkoma hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu

Figure 2. The general government financial balance as per cent of GDP

Skýringar Notes: 192 ma. kr. yfirtaka ríkissjóðs 2008 á töpuðum kröfum Seðlabanka Íslands er meðtalin. Tekjur af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldar 2016. Fjármagnstilfærsla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalin 2016. Fjármagnstilfærsla sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalin 2017. The central government debt assumption of 192 billion ISK in 2008 is included. Revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016. The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016. The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Briar Pension Fund has been included as an expense in 2017.

Tekjuafkoma sveitarfélaga var neikvæð um 33,2 milljarða króna

Tekjuafkoma sveitarfélagna var neikvæð um 33,2 milljarða króna árið 2017 eða sem nemur 1,3% af landsframleiðslu. Til samanburðar var tekjuafkoma sveitarfélaga árið 2016 jákvæð um 1,6 milljarða króna eða 0,1% af landsframleiðslu. Skýringin á þessari neikvæðu tekjuafkomu ársins 2017 er öðru fremur gjaldfærsla fjármagnstilfærslu sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32 milljarða króna.

Tafla 1. Fjármál hins opinbera 2012–2017
Table 1. General government finances 2012–2017

Milljarðar króna <i>Billion ISK</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tekjur hins opinbera ¹ <i>General gov. Revenue</i> ¹	740,8	795,7	907,0	931,0	1.418,3	1.146,5
Útgjöld hins opinbera ^{2,3} <i>Gen. gov. Expenditure</i> ^{2,3}	807,2	830,5	908,5	949,1	1.108,7	1.132,6
Tekjuafkoma hins opinbera <i>Gen. gov. NLB</i>	-66,5	-34,8	-1,5	-18,2	309,6	13,9
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>						
Tekjur hins opinbera ¹ <i>Gen. gov. Revenue</i> ¹	40,2	40,6	43,7	40,7	56,7	43,8
Útgjöld hins opinbera ^{2,3} <i>Gen. gov. Expenditure</i> ^{2,3}	43,8	42,4	43,8	41,5	44,3	43,3
Tekjuafkoma hins opinbera <i>Gen. gov. NLB</i>	-3,6	-1,8	-0,1	-0,8	12,4	0,5
Tekjuafkoma ríkissjóðs <i>Central gov. NLB</i>	-3,3	-1,8	0,8	-0,3	12,3	1,7
Tekjuafkoma sveitarfélaga <i>Local gov. NLB</i>	-0,5	-0,4	-0,8	-0,6	0,1	-1,3
Tekjuafkoma almannatrygg. <i>SSF NLB</i>	0,0	0,3	-0,1	0,1	0,3	0,1

¹ Tekjur ríkissjóðs af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldar 2016. *Revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016.*

² Fjármagnstilfærsla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalin 2016. *The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.*

³ Fjármagnstilfærsla sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalin 2017. *The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017.*

Tekjur hins opinbera

Tekjur hins opinbera námu 43,8% af landsframleiðslu

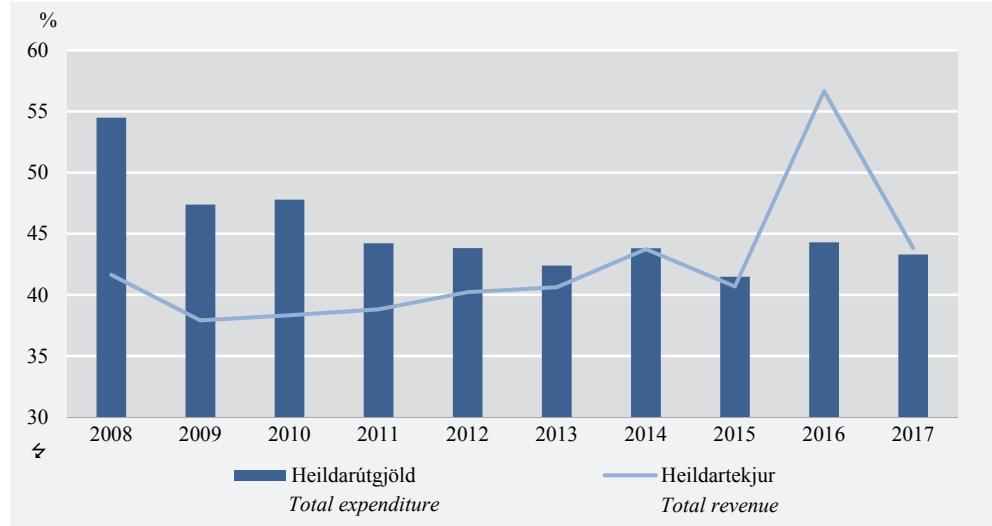
Tekjur hins opinbera námu 1.146,5 milljörðum króna árið 2017 og drögust saman um 271,8 milljarða króna milli ára eða 19,2%. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust þær 43,8% samanborið við 56,7% árið 2016. Á árinu 2016 voru meðtaldar tekjur af stöðugleikaframlagi ríkissjóðs 384,2 milljaðar króna.

Tafla 2. Heildartekjur hins opinbera og undirgeira þess 2011–2017
Table 2. General government total revenue 2011–2017

Milljarðar króna <i>Billion ISK</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hið opinbera <i>General government</i>	682,3	740,8	795,7	907,0	931,0	1.418,3	1.146,5
Ríkissjóður ¹ <i>Central government</i> ¹	497,1	545,5	584,5	686,1	692,4	1.149,0	850,5
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	214,2	224,4	243,6	254,9	273,6	303,4	331,9
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	160,6	157,8	166,8	168,6	178,8	200,3	224,4
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Hið opinbera <i>General government</i>	38,8	40,2	40,6	43,7	40,7	56,7	43,8
Ríkissjóður ¹ <i>Central government</i> ¹	29,1	30,5	30,8	34,0	31,0	46,9	32,5
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	12,5	12,6	12,8	12,6	12,3	12,4	12,7
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	9,4	8,9	8,8	8,4	8,1	8,3	8,6

¹ Tekjur ríkissjóðs af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldar 2016. *Revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016.*

Mynd 3. Tekjur og útgjöld hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu
Figure 3. The general government revenues and expenditures as per cent of GDP

Skatttekjur- og tryggingagjölda skila hinu opinbera 85,6% tekna

Megintekjustofnar hins opinbera eru skatttekjur og tryggingagjöld, sem skiluðu 981,4 milljörðum króna árið 2017 eða 85,6% tekna þess. Skatttekjur hins opinbera drögust saman um 288,5 milljarða króna milli ára en þar munar mest um stöðugleikaframlagið. Framlagið er fært undir óreglubundna eignaskatta en það er í samræmi við fyrirliggjandi forsendur framlaganna og alþjóðlega staðla um hagræna flokkun fjárhagsupplýsinga hins opinbera.

Tafla 3. Megintekjustofnar hins opinbera 2011–2017
Table 3. General government main income types 2011–2017

Milljarðar króna Billion ISK	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Heildartekjur Total revenue	682,3	740,8	795,7	907,0	931,0	1.418,3	1.146,5
Skatttekjur ¹ Taxes ¹	519,1	561,6	606,2	700,8	732,3	1.180,2	891,7
Tryggingagjöld Social contributions	66,8	64,9	69,9	73,4	79,7	85,4	89,6
Fjárframlög Grants	2,9	3,7	2,9	2,5	2,7	3,0	2,8
Aðrar tekjur Other revenue	93,4	110,6	116,7	130,2	116,3	149,7	162,3
Hlutfall af VLF Per cent of GDP							
Heildartekjur Total revenue	38,8	40,2	40,6	43,7	40,7	56,7	43,8
Skatttekjur ¹ Taxes ¹	29,5	30,5	30,9	33,8	32,0	47,2	34,1
Tryggingagjöld Social contributions	3,8	3,5	3,6	3,5	3,5	3,4	3,4
Fjárframlög Grants	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Aðrar tekjur Other revenue	5,3	6,0	6,0	6,3	5,1	6,0	6,2

¹ Tekjur ríkissjóðs af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldar 2016. Revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016.

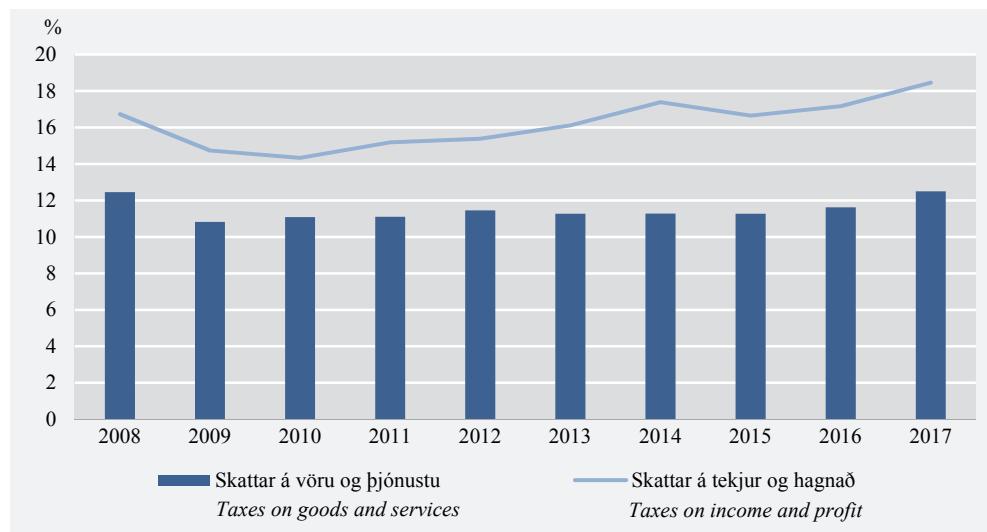
Aðrar tekjur hins opinbera, þ.e. rekstrartekjur hins opinbera, námu 162,3 milljörðum króna árið 2017 og er það aukning um 8,4% frá fyrra ári. Árið 2017 var tekjufærður arður 28,3 milljarðar króna samanborið við 33,5 milljarða króna árið 2016. Hagstofan vinnur eftir alþjóðlegum þjóðhagsreikningastöðlum sem kveða á um að hámarki sé tekjufærður arður sem jafngildir rekstrarhagnaði ársins að frádregnum virðisbreytingum en endurmat og virðisbreyting eru færð í gegnum efnahag.

Tafla 4. Tekjuskattar hins opinbera 2011–2017*Table 4. The general government tax on income and profits 2011–2017*

Milljarðar króna <i>Billion ISK</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tekjuskattar <i>Taxes on income and profits</i>	266,8	283,2	315,6	360,5	381,0	429,5	482,6
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	220,6	234,5	258,6	270,6	298,0	339,8	373,0
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	29,5	34,0	40,5	66,8	52,5	62,2	80,0
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	16,8	14,8	16,5	23,1	30,5	29,9	29,6
Hlutfall af VLF <i>Percent of GDP</i>							
Tekjuskattar <i>Taxes on income and profits</i>	15,2	15,4	16,1	17,4	16,7	17,2	18,5
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	12,5	12,7	13,2	13,0	13,0	13,6	14,3
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	1,7	1,8	2,1	3,2	2,3	2,5	3,1
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	1,0	0,8	0,8	1,1	1,3	1,2	1,1

Tekjuskattar skiliðu hinu opinbera 482,6 milljörðum króna árið 2017 eða 18,4% af landsframleiðslu. Það er 12,3% aukning frá fyrra ári en tekjuskattur einstaklinga jókst um 10,5% og tekjuskattur lögaðila um 28,7%.

Skattar á vöru og þjónustu skiliðu 326,9 milljörðum króna eða 12,5% af landsframleiðslu. Er það aukning um 12,4% milli ára. Þar af var virðisaukaskattur 234,0 milljarðar króna eða 8,9% af landsframleiðslu.

Mynd 4. Helstu skattstofnar hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu*Figure 4. The general government main taxes as per cent of GDP*

Útgjöld hins opinbera

*Útgjöld hins opinbera
jukust um 2,2%*

Útgjöld hins opinbera námu 1.132,6 milljörðum króna árið 2017 eða 43,3% af landsframleiðslu ársins. Aukningin milli ára í útgjöldum hins opinbera nam 23,9 milljörðum króna eða 2,2%. Árið 2016 var 105,1 milljarðs króna gjaldfærðsla vegna fjármagnstilfærslu ríkissjóðs til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Heildarframlagið var 117,2 milljarðar króna 12,1 milljarður króna var færður yfir efnahagsreikning en sá hluti var vegna breytinga á lífslíkum. Árið 2017 er í reikningum sveitarfélaga gjaldfærsla fjármagnstilfærslu Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 milljarða króna.

Heildarútgjöld ríkissjóðs drögust saman um 5,0% milli ára, útgjöld sveitarfélaga jukust um 19,0% og útgjöld almannatrygginga jukust um 15,0%. Að frádreginni fyrrnefndri fjármagnstilfærslu sveitarfélaganna til Brúar lífeyrissjóðs, námu heildarútgjöld sveitarfélaga 333,1 milljaraði króna á árinu 2017 og jukust um 8,6% frá fyrra ári.

Tafla 5. Útgjöld hins opinbera og undirgeira þess 2011–2017

Table 5. The general government expenditure 2011–2017

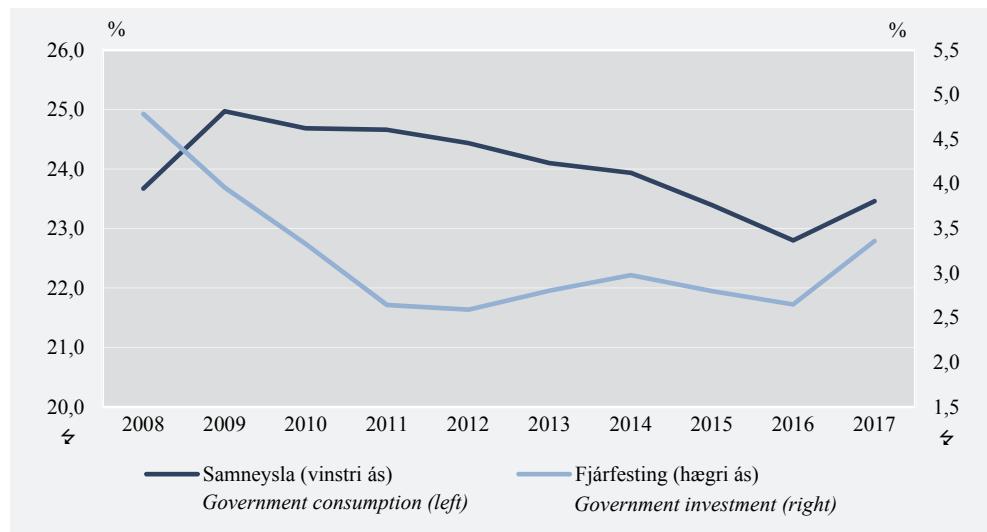
Í milljörðum króna <i>In billion ISK</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hið opinbera <i>General government</i>	777,3	807,2	830,5	908,5	949,1	1.108,7	1.132,6
Ríkissjóður ¹ <i>Central government¹</i>	593,7	603,9	618,0	669,8	698,3	848,8	804,8
Sveitarfélög ² <i>Local governments²</i>	219,3	233,0	250,9	271,3	287,0	300,3	365,1
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	154,0	157,3	160,8	170,0	177,7	194,0	223,0
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Hið opinbera <i>General government</i>	44,2	43,8	42,4	43,8	41,5	44,3	43,3
Ríkissjóður ¹ <i>Central government¹</i>	33,8	32,8	31,5	32,3	30,5	33,9	30,8
Sveitarfélög ² <i>Local governments²</i>	12,5	12,7	12,8	13,1	12,5	12,0	14,0
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	8,8	8,5	8,2	8,2	7,8	7,7	8,5

¹ Fjármagnstilfærsla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalin 2016. *The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.*

² Fjármagnstilfærsla sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalin 2017. *The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017.*

Samneysluútgjöld eftir hagrænni skiptingu á útgjöldum hins opinbera, þ.e. launaútgjöld og kaup á vöru og þjónustu að frádreginni sölu á vöru og þjónustu og að viðbættum afskriftum, námu 613,6 milljörðum króna árið 2017 eða 23,5% af landsframleiðslu. Er það aukning um 7,5% milli ára, en þar af jökst launakostnaður um 10,4% og kaup á vöru á þjónustu um 9,2%.

Mynd 5. Samneysla og fjárfesting hins opinbera sem hlutfall af VLF
Figure 5. General government final consumption and investment as per cent of GDP

Fjárfesting jókst um 32,5% og voru útgjöld vegna Vaðlaheiðarganga talin með en þau námu um 2,4 milljörðum króna. Fjárfesting sveitarfélaganna skýrir að mestu leyti þessa aukningu en fjárfesting þeirra jókst um 38,5%.

Vaxtagjöld hins opinbera jukust um 3,2%

Vaxtagjöld hins opinbera námu 101,4 milljörðum króna á árinu 2017 eða 3,9% af landsframleiðslu ársins. Vaxtagjöld hins opinbera hafa aukist um 3,2% frá 2016, en þá námu þau 98,3 milljörðum króna.

Tilfærsluútgjöld hins opinbera, þ.e. framleiðslustyrkir, félagslegar tilfærslur til heimila og önnur tilfærsluútgjöld, námu 11,3% af landsframleiðslu árið 2017, samanborið við 14,1% árið 2016.

Tafla 6. Hagræn flokkun útgjalda hins opinbera 2011–2017
Table 6. The general government expenditure by economic type 2011–2017

Slík af VLF / Type of expenditure	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Heildarútgjöld Total expenditure	44,2	43,8	42,4	43,8	41,5	44,3	43,3
Laun Wages and salaries	13,0	13,1	13,1	13,3	13,4	13,3	14,0
Kaup á vörum og þjónum. Use of goods & services	11,7	11,6	11,3	11,1	10,6	10,1	10,6
Vaxtagjöld Interest	4,0	4,6	4,4	4,6	4,4	3,9	3,9
Framleiðslustyrkir Subsidies	1,7	1,7	1,6	1,4	1,3	1,4	1,3
Félagslegar tilf. til heimila Social benefits	7,9	7,3	6,8	6,7	6,2	5,9	6,4
Önnur tilfærsluútgjöld ^{1,2} Other expenditure ^{1,2}	3,0	2,7	2,1	3,5	2,5	6,8	3,6
Fjárfesting Acquisition of nonfinancial assets	2,6	2,6	2,8	3,0	2,8	2,6	3,4

¹ Fjármagnstilfærsla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalinn 2016. The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.

² Fjármagnstilfærsla sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalinn 2017. The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017.

Tafla 7. Meginmálaufokkar hins opinbera 2012–2017

Table 7. The general government main functions 2012–2017

Innbyrðis hlutdeild Percentage breakdown	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Heildarútgjöld Total expenditure	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Almenn opinber þjónusta ^{1,2} Gen. public services ^{1,2}	19,3	18,8	18,0	17,9	24,9	18,7
Varnarmál Defence	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Réttar- og öryggismál Public order and safety	3,1	3,2	3,3	3,6	2,9	3,4
Efnahags- og atvinnumál Economic affairs	10,6	10,9	13,9	11,6	10,7	10,9
Umhverfismál Environmental protection	1,3	1,2	1,4	1,4	1,3	1,4
Húsn.- og skipulagsmál Housing & community	2,4	1,3	0,8	1,1	1,0	1,2
Heilbrigðismál Health affairs	16,2	16,8	16,6	17,4	16,5	17,5
Menning og íþróttamál Recreation and culture	6,8	7,4	6,7	7,5	6,6	6,9
Fraðslumál Education	16,8	17,1	16,8	17,4	15,8	17,4
Alm.trygg. og velferðarmál Social protection	23,4	23,2	22,4	22,1	20,1	22,5

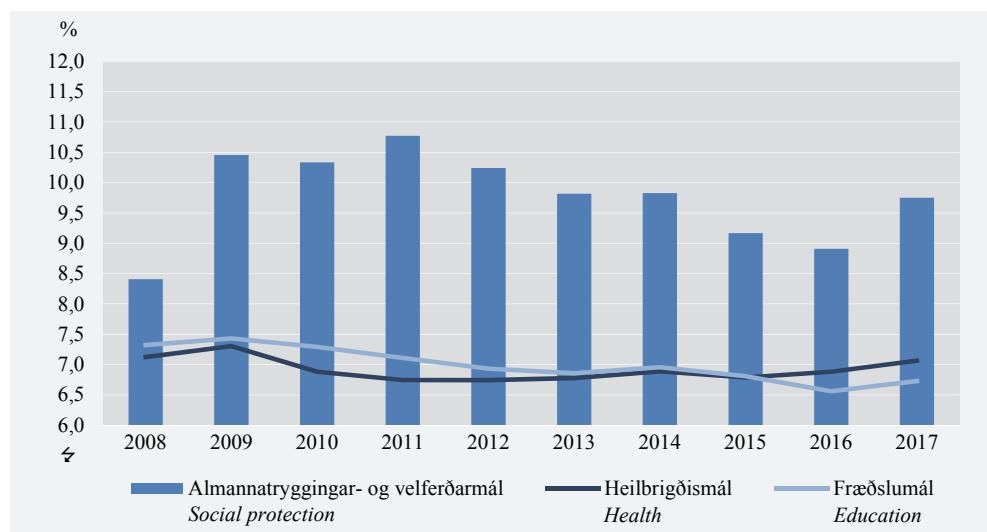
¹ Fjármagnstilfærla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalin 2016. *The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.*

² Fjármagnstilfærla sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalin 2017. *The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017.*

Almannatryggingar og velferðarmál er stærsti málaflokkur ársins 2017

Almannatryggingar og velferðarmál eru fjárfrekti málaflokkur hins opinbera árið 2017 en hlutur málaflokksins fór úr 20,1% í 22,5% af heildarútgjöldum. Almenn opinber þjónusta fylgir á eftir með 18,7% af heildarútgjöldum hins opinbera árið 2017. Til heilbrigðismála hins opinbera runnu 17,5% útgjalda og 17,4% til menntamála. Fjallað er um þróun útgjalda til heilbrigðis-, fræðslu- og velferðarmála í sérstökum köflum hér á eftir en til þessara málaflokka runnu 57,4% útgjalda hins opinbera eða 24,8% af landsframleiðslu.

Mynd 6. Nokkrir málaflokkar hins opinbera sem hlutfall af VLF
Figure 6. General government main expenditure functions as per cent of GDP

Heilbrigðismál

Heilbrigðisútgjöld hins opinbera námu 7,1% af landsframleiðslu

Útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála árið 2017 námu 184,9 milljörðum króna¹ eða 7,1% af landsframleiðslu. Þau jukust um 12,7 milljarða milli ára eða um 7,4%.

Árið 2017 var 126,0 milljörðum króna ráðstafað til sjúkrahúsþjónustu. Þessi liður vegur þyngst með 68,1% af heildarútgjöldum hins opinbera til heilbrigðispjónustu árið 2017. Þjónusta við ferlisjúklinga kemur þar á eftir með 22,4% af heilbrigðisútgjöldum hins opinbera, en þar vegur þyngst almenn heilsugæsla og þjónusta sérfræðilækna utan sjúkrahúsa.

Tafla 8. Útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála 2011–2017

Table 8. The general government expenditure on health 2011–2017

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Expenditure on health¹</i>	6,7	6,7	6,8	6,9	6,8	6,9	7,1
1. Lækn.vörur og hjálpartæki <i>Medical products</i>	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
2. Þjónusta við ferlisjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,6
3. Sjúkrahúsþjónusta <i>Hospital services</i>	4,5	4,6	4,6	4,7	4,6	4,7	4,8
4. Forvarnir og alm. heilbr.þj. <i>Public health serv.</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Heilbrigðismál ót.a.s. <i>Health n.e.c.</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1

¹ Kaup heimila á heilbrigðispjónustu hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public health is excluded.*

Tafla 9. Heildarútgjöld til heilbrigðismála 1998–2017

Table 9. The expenditure on health 1998–2017

Hið opinb. <i>General govern.</i>	Hlutfall af landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>			Hlutfall einkaaðila af heild <i>PS % of totals</i>	Heilbr.útgj. staðvirt ¹ <i>Health exp. in fixed prices¹</i>	Heilbr.útgj. staðvirt á mann ¹ <i>Health exp. per capita¹</i>
	General govern.	Einkaaðila Private sector	Samtals <i>Total</i>			
1998	7,02	1,69	8,71	19,4	100,0	100,0
1999	7,74	1,65	9,39	17,6	109,9	108,6
2000	7,48	1,71	9,19	18,7	110,8	107,9
2001	7,33	1,70	9,03	18,8	114,2	109,7
2002	7,96	1,76	9,71	18,1	120,6	114,8
2003	8,15	1,82	9,97	18,3	122,3	115,7
2004	7,72	1,78	9,50	18,7	123,7	115,8
2005	7,47	1,70	9,18	18,6	124,7	115,4
2006	7,27	1,60	8,87	18,0	127,6	114,8
2007	7,15	1,51	8,66	17,5	134,0	117,9
2008	7,12	1,50	8,62	17,4	138,1	118,4
2009	7,30	1,61	8,91	18,0	133,4	114,4
2010	6,88	1,69	8,57	19,7	125,0	107,7
2011	6,75	1,65	8,39	19,6	122,9	105,5
2012	6,74	1,64	8,39	19,6	122,3	104,4
2013	6,78	1,62	8,40	19,3	125,4	106,0
2014	6,89	1,61	8,50	19,0	129,2	108,0
2015	6,79	1,56	8,35	18,7	132,2	109,4
2016	6,88	1,50	8,38	17,9	139,4	113,8
2017	7,07	1,49	8,56	17,4	144,2	115,0

¹ Heilbrigðisútgjöld staðvirt með verðvísitölu samneyslunnar og undirvísitölu fyrir heilsu úr vísitölu neysluverðs. Magnvístala, 1998=100. *Health expenditure deflated by price index of government final consumption and subindex for health from the CPI. Volume index 1998=100.*

¹ Frá útgjöldum hins opinbera til heilbrigðismála hafa verið dregin kaup heimila á heilbrigðispjónustu hins opinbera, en þau flokkast með einkaneyslu heimilanna.

Að raungildi á mann jukust útgjöld hins opinbera til sjúkrahúsastofnana um 1,0% árið 2017 og um 3,7% vegna þjónustu við ferlisjúklinga. Á sama tíma dró gust útgjöld á mann til lyfja- og hjálpartækjakaupa saman um 4,5% að raungildi. Borið saman við árið 2008, þegar útgjöld til heilbrigðismála mældust hæst, hafa heildarútgjöld hins opinbera til heilbrigðismála að teknu tilliti til mannfjöldapróunar dregist saman um 5,0% að raungildi.

Heilbrigðismál námu 8,6% af landsframleiðslu árið 2017

Heildarútgjöld til heilbrigðismála námu 8,6% af landsframleiðslu á árinu 2017. Hæst urðu heilbrigðisútgjöldin sem hlutfall af landsframleiðslu árið 2003 eða 10,0%. Árið 2017 voru 17,4% útgjaldanna fjármögnud af einkaaðilum (heimilum og samtökum), borið saman við 17,9% árið 2016. Heilbrigðisútgjöld hafa aukist um 4,4% að raungildi frá árinu 2008 en að teknu tilliti til mannfjöldaþróunar hafa þau aftur á móti dregist saman um 2,9% á sama tíma.

Fræðslumál

Útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu 173,4 milljörðum króna

Útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu 173,4 milljörðum króna eða 6,6% af landsframleiðslu á árinu 2017. Af útgjöldunum rann 47,7% til grunnskólastigsins eða 82,6 milljarðar króna. Til háskólastigsins runnu af hálfu hins opinbera 34,4 milljarðar króna eða 1,3% af landsframleiðslu. Framhaldsskólastigið tók til sín nokkuð lægri fjárhæð eða um 29,4 milljarða króna sem er 5,0% hærri fjárhæð en árið áður. Útgjöld hins opinbera til leikskólastigsins námu 17,0 milljörðum króna 2017 og jukust þau um 5,9% milli ára á verðlagi hvors árs. Alls námu útgjöld hins opinbera til fræðslumála 505 þúsund krónum á mann og jukust um 0,6% að raungildi frá fyrra ári. Frá árinu 2008, þegar útgjöldin mældust mest, hafa útgjöld hins opinbera að teknu tilliti til mannfjölda dregist saman um 12,1% að raungildi.

Tafla 10. Útgjöld hins opinbera til fræðslumála 2011–2017

Table 10. The general government expenditure on education 2011–2017

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fræðsluútgjöld alls¹ <i>Expenditure on education¹</i>	6,9	6,7	6,6	6,8	6,7	6,5	6,6
1. Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6
2. Grunnskólastig <i>Primary and secondary edu.</i>	3,3	3,2	3,1	3,3	3,1	3,0	3,2
3. Framhaldsskólastig <i>Upper secondary edu.</i>	1,2	1,2	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1
4. Háskólastig <i>Tertiary education</i>	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3
5. Önnur skólastig <i>Other school leves</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
6. Önnur fræðslumál ót.a.s. <i>Education n.e.c.</i>	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

¹ Kaup heimila á fræðslupjónustu hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public education is excluded.*

Til fræðslumála er ráðstafað um 7,3% af landsframleiðslu

Heildarútgjöld til fræðslumála námu 191,2 milljörðum króna árið 2017 eða sem samsvarar 7,3% af landsframleiðslu. Um 9,3% útgjaldanna eru fjármögnud af heimilunum. Útgjöld til fræðslumála voru 557 þúsund krónur á mann árið 2017. Að raungildi voru útgjöld til fræðslumála á mann hæst árið 2008, en síðan dró úr þeim allt til ársins 2012 en frá þeim tíma hafa þau aftur farið vaxandi. Árið 2017 voru fræðsluútgjöld á mann þó enn 10,8% lægri að raungildi en þau voru árið 2008.

Tafla 11. Heildarútgjöld til fræðslumála 1998–2017

Table 11. The expenditure on education 1998–2017

	Hlutfall af landsframleiðslu Per cent of GDP			Hlutfall heimila af heild HH % of totals	Fræðsluútgj. staðvirt ¹ Edu. exp. in fixed prices ¹	Fræðsluútgj. staðvirt á mann ¹ Edu. exp. per capita ¹
	Hið opinb. General govern.	Heimili House- holds	Samtals Total			
1998	6,38	0,65	7,03	9,3	100,0	100,0
1999	6,54	0,66	7,20	9,1	103,7	102,4
2000	6,58	0,65	7,23	9,0	106,9	104,1
2001	6,83	0,67	7,51	9,0	115,8	111,2
2002	7,44	0,75	8,19	9,2	124,0	118,1
2003	7,40	0,84	8,24	10,2	123,2	116,6
2004	7,29	0,79	8,08	9,8	128,9	120,6
2005	7,49	0,79	8,29	9,6	137,3	127,1
2006	7,44	0,77	8,20	9,4	142,7	128,4
2007	7,13	0,72	7,85	9,2	146,5	128,8
2008	7,22	0,66	7,89	8,4	152,7	130,9
2009	7,31	0,67	7,98	8,4	145,8	125,0
2010	7,09	0,68	7,77	8,7	139,0	119,7
2011	6,91	0,68	7,59	9,0	135,7	116,5
2012	6,73	0,70	7,43	9,4	131,3	112,1
2013	6,65	0,71	7,36	9,7	132,6	112,2
2014	6,78	0,72	7,50	9,6	137,5	115,0
2015	6,65	0,70	7,35	9,5	139,5	115,4
2016	6,48	0,68	7,16	9,5	142,3	116,1
2017	6,63	0,68	7,31	9,3	146,4	116,8

¹ Fræðsluútgjöld hins opinbera staðvirt með verðvísítolu samneyslunnar. Fræðsluútgjöld einkaaðila staðvirt með verðvísítolu einkaneyslu fræðsluútgjalda. Magnvísitala, 1998=100. Public expenditure on education deflated by price index of government final consumption. Private expenditure deflated by a subindex from the private final consumption. Volume index, 1998=100.

Almannatryggingar og velferðarmál

Til málafloksins almannatryggingar og velferðarmál teljast ýmiss konar félagslegar tilfærslur til einstaklinga, t.d. vegna elli, örorku, fæðinga og atvinnuleysis, og ýmiss konar velferðarþjónusta, einkum við börn, aldraða og fatlaða. Umsjón með tekjutilfærslum er að mestu í höndum almannatrygginga. Velferðarþjónusta við börn, fatlaða og aldraða er hins vegar að mestu á vegum sveitarfélaga.

Til almannatrygginga og velferðarmála runnu 9,7% af landsframleiðslu ársins

Á árinu 2017 runnu 255,0 milljarðar króna til málafloksins eða 9,7% af landsframleiðslu og er það hækkun frá árinu 2016 er hlutfallið var 8,9%. Þar vegur þyngst að útgjöld vegna öldrunar hafa aukist um 28,7% og vegna örorku og fötlunar um 18,8% frá árinu 2016.

Útgjöld hins opinbera vegna örorku og fötlunar, öldrunar og fjölskyldna og barna eru umfangsmestu útgjaldaliðir almannatrygginga og velferðarmála. Námu útgjöld árið 2017 vegna örorku og fötlunar 3,1% af landsframleiðslu, öldrunar 3,0% af landsframleiðslu og 2,0% af landsframleiðslu til fjölskyldna og barna.

Tafla 12. Opinber útgjöld til almannatrygginga og velferðarmála 2011–2017
Table 12. The general government expenditure on social protection 2011–2017

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Alm.trygg. og velf.mál alls <i>Social protection</i>	10,77	10,24	9,82	9,83	9,17	8,91	9,74
1. Sjúkdómar <i>Sickness</i>	0,05	0,05	0,06	0,06	0,07	0,04	0,05
2. Örorka og fötlun <i>Disability</i>	2,72	2,71	2,77	2,85	2,71	2,69	3,06
3. Öldrun <i>Old age</i>	2,38	2,40	2,36	2,49	2,42	2,47	3,04
4. Eftirlifendur <i>Survivors</i>	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01
5. Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	2,23	2,17	2,27	2,25	2,07	2,01	2,02
6. Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	1,42	1,25	0,91	0,71	0,54	0,43	0,49
7. Húsnæðisaðstöð <i>Housing</i>	1,32	1,04	0,68	0,67	0,55	0,47	0,42
8. Félagsleg aðstöð ót.a.s. <i>Social exclusion</i>	0,41	0,40	0,40	0,42	0,39	0,43	0,32
9. Alm.tr. og velf.mál ót.a.s. <i>Soc. prot. n.e.c.</i>	0,23	0,21	0,34	0,36	0,40	0,34	0,33

Útgjöldin námu 743 þúsund krónum á mann

Árið 2017 voru útgjöld hins opinbera til almannatrygginga og velferðarmála 743 þúsund krónur á mann á verðlagi þess árs. Útgjöld hins opinbera vegna örorku og fötlunar voru 233 þúsund krónur á mann og vegna öldrunar 232 þúsund krónur. Er þetta mikil hækkun í báðum flokkum milli ára, um 11,8% annars vegar og 21,2% hins vegar. Útgjöld á mann vegna fjölskyldna og barna á verðlagi 2017 drögust lítillega saman milli ára. Þau voru 154 þúsund krónur á mann árið 2017 á verðlagi þess árs, sem er 1,0% lækkun að raungildi í samanburði við árið 2016.

Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera

Peningalegar eignir jukust um 16,3% milli ára

Peningalegar eignir hins opinbera námu 1.476,5 milljörðum króna í árslok 2017 eða sem nemur 56,4% af landsframleiðslu. Er það aukning um 16,3% frá því árið 2016. Lánveitingar námu 134,5 milljörðum króna í árslok 2017 og sjóðir og bankainnistiður námu 212,3 milljörðum króna.

Tafla 13. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2011–2017

Table 13. The general government financial assets and liabilities 2011–2017

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	72,2	67,2	60,6	61,8	49,3	50,7	56,4
Skuldir <i>Liabilities</i>	122,5	119,5	111,1	109,8	96,3	84,8	76,5
Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	44,9	45,6	43,0	42,3	39,0	33,9	28,8
Lántökur <i>Loans</i>	47,2	43,8	38,8	36,4	26,2	17,1	14,3
Innlendar lántökur <i>Domestic loans</i>	19,9	19,0	18,2	16,2	12,7	9,0	9,8
Erlendar lántökur <i>Foreign loans</i>	27,2	24,8	20,5	20,2	13,5	8,1	4,5
Lífeyrisskuldbindingar <i>Pension liabilities</i>	23,7	23,8	23,3	23,6	25,4	27,7	27,1
Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	6,8	6,3	6,0	7,4	5,7	6,0	6,3
Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-50,3	-52,3	-50,5	-48,1	-47,0	-34,0	-20,1

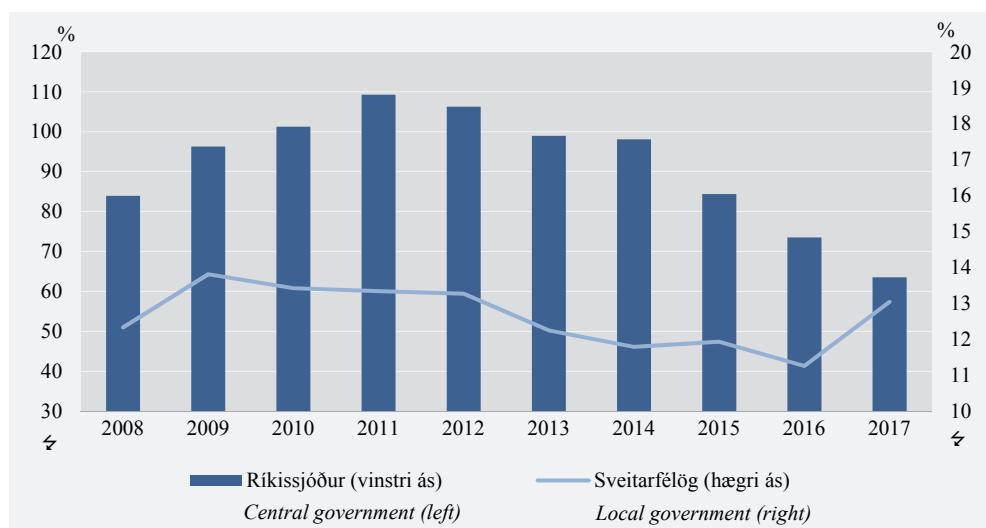
Heildarskuldir hins opinbera drögust saman 5,6%

Heildarskuldir hins opinbera námu 2.002,2 milljörðum króna í árslok 2017 eða 76,5% af landsframleiðslu. Hafa heildarskuldir hins opinbera dregist saman um 5,6% frá árinu 2016. Erlendar lántökur námu 117,6 milljörðum króna í árslok 2017 eða 4,5% af landsframleiðslu. Innlendar lántökur námu 256,4 milljörðum króna í árslok eða 9,8% af landsframleiðslu.

Hrein peningaleg eign hins opinbera var því neikvæð um 525,7 milljarða króna í árslok 2017 sem samsvarar 20,1% af landsframleiðslu ársins. Hefur hrein peningaleg eign hins opinbera batnað um 326,1 milljarða króna eða 38,3% frá því árslok 2016.

Mynd 7. Skuldir ríkissjóðs og sveitarfélaga sem hlutfall af VLF

Figure 7. The liabilities of central and local governments as per cent of GDP

Hið opinbera og opinber fyrirtæki

Eins og fram kom hér að framan nær hin hefðbundna skilgreining hins opinbera samkvæmt þjóðhagsreikningum einungis til þeirrar starfsemi sem fjármögnuð er með álagningu skatta en ekki með sölu á vöru og þjónustu á almennum markaði. Í þessu felst að atvinnustarfsemi á vegum hins opinbera, sem fjármögnuð er að mestu með sölu á vöru og þjónustu, er ekki talin til opinbera geirans, heldur til fyrirtækjageira hagkerfisins. Þeir stærstu eru Landsbankinn, Íslandsbanki, Seðlabankinn, Landsvirkjun og Íbúðaláanasjóður.

Tafla 14. Fjármál hins opinbera og fyrirtækja þess 2011–2017

Table 14. Public sector accounts 2011–2017

Hlutfall af VLF Per cent of GDP	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rekstrartekjur ¹ Total revenue ¹	55,3	56,6	56,1	57,1	54,0	70,1	54,4
Rekstrargjöld ^{2,3} Total expenditure ^{2,3}	58,9	59,7	56,1	54,6	52,1	54,5	50,8
Rekstrarjöfn. Net operation balance	-3,6	-3,1	0,0	2,5	1,8	15,6	3,6
Fjárfesting Acq. nonfin. assets	0,4	0,6	1,1	1,5	1,6	2,3	2,9
Tekjuafkoma Net lending/borrowing	-4,0	-3,7	-1,1	1,1	0,2	13,3	0,7
Hrein peningaleg eign Net fin.assets	-80,0	-76,3	-70,7	-67,6	-64,6	-37,4	-27,6

¹ Tekjur ríkissjóðs af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldar 2016. *The central government's revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016.*

² Fjármagnstilfærla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalinn 2016. *The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.*

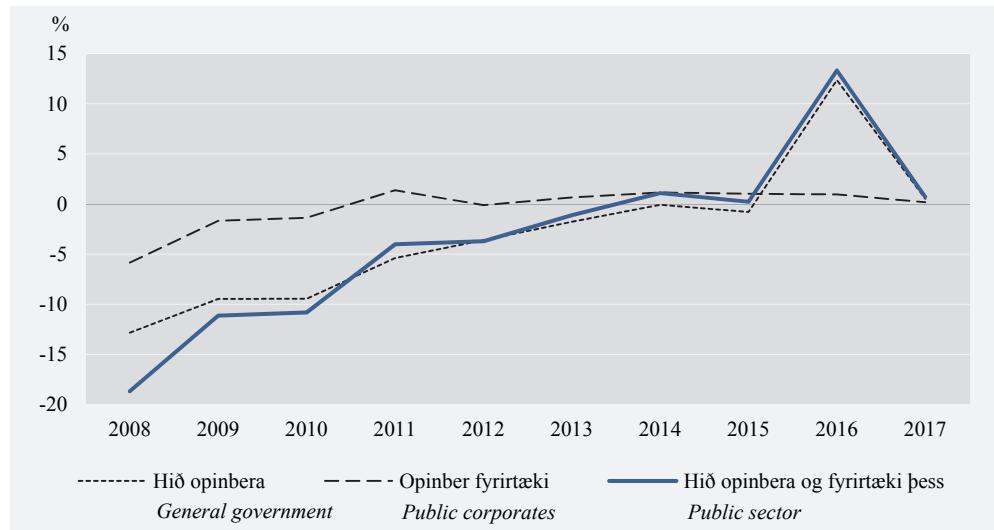
³ Fjármagnstilfærla sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalinn 2017. *The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017.*

Tekjuafkoma hins opinbera og fyrirtækja þess var jákvæð um 0,7% af landsframleiðslu

Frá hagstjórnarlegu sjónarmiði er áhugavert að skoða efnahagsleg áhrif opinbera geirans í víðari skilgreiningu, þ.e. hins opinbera og fyrirtækja þess. Rekstrartekjur námu 54,4% af landsframleiðslu 2017 og rekstrargjöld 50,8%. Tekjuafkoma¹ opinbera geirans var jákvæð um 18,5 milljarða árið 2017, þar af var tekjuafkoma hins opinbera samkvæmt þrengri skilgreiningu 13,9 milljarðar króna og tekjuafkoma opinberra fyrirtækja 4,6 milljarðar króna.

¹ Tekjuafkoma sýnir mismun tekna og rekstrar- og fastafjárútgjalda. Þessi jöfnuður veitir vísbindingu um hvort hið opinbera leggur öðrum aðilum hagkerfisins til fjármagn (nettó) eða tekur til sín fjármagn; m.ö.o. hvort hið opinbera hafi þensluhvetjandi áhrif eða ekki.

Mynd 8. Tekjuafkoma opinberra aðila sem hlutfall af VLF
Figure 8. Public sector's financial balance as per cent of GDP

Skýringar Notes: 192 ma. kr yfirtaka ríkissjóðs 2008 á töpuðum kröfum Seðlabanka Íslands er meðtalin. Tekjur af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldar 2016. Fjármagnstilfærsla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalin 2016. *The central government debt assumption of 192 billion ISK in 2008 is included. Revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016. The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.*

Frekari upplýsingar

Í heftinu hefur megináhersla verið lögð á fjármál hins opinbera, bæði í texta og töflum. Töflur í ýtarlegrí sundurliðun auk samsvarandi upplýsinga um ríkissjóð, sveitarfélög og almannatryggingar eru á vefsíðu Hagstofunnar undir fjármálum hins opinbera:

→ www.hagstofa.is/talnaefni/efnahagur/fjarmal-hins-opinbera/

English summary

In 2017, the financial balance of the general government was 13.9 billion ISK in surplus or 0.5% of GDP, compared with a surplus of 12.4% in 2016. Revenue due to stability contribution, 384.2 billion ISK, is included in 2016. Expenditure due to contribution to the Government Employees Pension Fund, 105.1 billion ISK, is included in 2016 as capital transfer. The general government total revenue amounted to 43.8% of GDP in 2017 while its total expenditure amounted to 43.3% of GDP.

In 2017, the total expenditure on health was 8.6% of GDP, of which 82.6% was financed by the general government and 17.4% by the private sector. The public health expenditure per capita was 652 thousand ISK in 2017, which is an increase of 1.0% in real terms since 2016. The public health expenditure per capita has increased by 16.5% in real terms since 2008. The total expenditure on education was 7.3% of GDP in 2017, of which 90.7% was financed by the general government and 9.3% by the private sector. The public expenditure per capita was 505.0 thousand ISK in 2017, which is an increase of 0.6% in real terms since 2016.

The general government net financial assets, i.e. financial assets less liabilities, were negative by 525.7 billion ISK in 2017 or 20.1% of GDP. The net financial assets have increased by 326.1 billion ISK since 2016. The general government total financial assets amounted to 1,476.5 billion ISK at the end of 2017 and the total liabilities amounted to 2,002.2 billion ISK.

All data referred to in this issue have been published on the website of Statistics Iceland in English:

→ www.statice.is/statistics/economy/public-finance/

Tafla 15. Rekstrarreikningur hins opinbera árin 2012–2017

Table 15. The general government statement of operations 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 Heildartekjur Total revenue		740.768	795.732	906.988	930.966	1.418.301	1.146.494
11 Skatttekjur ¹ Tax revenue ¹		561.567	606.243	700.831	732.295	1.180.239	891.715
12 Tryggingagjöld Social contributions		64.882	69.899	73.432	79.707	85.370	89.649
13 Fjárfamlög Grants		3.733	2.881	2.534	2.689	3.003	2.802
14 Aðrar tekjur Other revenues		110.586	116.710	130.191	116.275	149.689	162.329
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)		807.229	830.530	908.480	949.126	1.108.713	1.132.612
2 Rekstrarútgjöld Expenses		810.257	826.794	897.845	938.223	1.095.948	1.097.915
21 Laun Compensation of employees		242.024	256.169	275.648	307.149	331.762	366.406
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services		213.887	222.234	230.421	241.586	253.921	277.317
23 Afskriftir Consumption of fixed capital		50.713	51.172	51.092	53.108	53.539	53.172
24 Vaxtagjöld Interest		84.066	86.505	94.411	101.724	98.304	101.431
25 Framleiðslustyrkir Subsidies		30.485	31.070	29.477	29.885	34.556	35.104
26 Fjárfamlög Grants		3.838	4.342	5.159	5.144	4.942	4.911
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits		134.950	133.645	139.441	141.699	147.736	166.085
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög ^{2,3} Other expense ^{2,3}		50.293	41.658	72.195	57.928	171.188	93.489
31 Fastafjárvútgjöld Nonfinancial assets		-3.028	3.736	10.635	10.903	12.765	34.697
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets		47.686	54.908	61.728	64.011	66.304	87.869
23 Afskriftir of fixed capital		-50.713	-51.172	-51.092	-53.108	-53.539	-53.172
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)		-66.461	-34.798	-1.492	-18.160	309.588	13.883
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions		-80.939	-40.590	50.420	-176.287	163.512	-155.312
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions		-14.478	-5.792	51.917	-158.127	-146.242	-164.044

¹ Tekjur ríkissjóðs af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldar 2016. Revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016. ² Fjármagnstilfærla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalin 2016. The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016. ³ Fjármagnstilfærla sveitarfélaga til Brúar lifseyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalin 2017. The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017

Tafla 16. Rekstrarreikningur ríkissjóðs árin 2012–2017

Table 16. The central government statement of operations 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljónum króna		2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 Heildartekjur Total revenue		545.548	584.545	686.128	692.377	1.148.958	850.490
11 Skatttekjur ¹ Tax revenue ¹		396.770	426.670	510.990	524.319	944.855	632.042
12 Tryggingagjöld Social contributions		64.882	69.899	73.432	79.707	85.370	89.649
13 Fjárfamlög Grants		11.062	10.637	10.378	10.763	11.887	11.598
14 Aðrar tekjur Other revenues		72.834	77.339	91.326	77.589	106.846	117.201
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)		603.898	618.049	669.829	698.324	847.306	804.849
2 Rekstrarútgjöld Expenses		612.978	623.006	670.361	695.578	844.205	789.235
21 Laun Compensation of employees		120.473	127.772	135.141	150.543	164.061	182.803
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services		105.738	104.454	104.613	110.344	115.931	129.563
23 Afskriftir Consumption of fixed capital		37.000	37.335	37.277	38.747	39.062	38.794
24 Vaxtagjöld Interest		76.049	79.352	86.895	92.699	86.492	90.129
25 Framleiðslustyrkir Subsidies		25.200	25.739	25.069	25.325	30.100	30.116
26 Fjárfamlög Grants		183.007	195.376	199.884	210.914	235.323	256.422
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits		23.506	20.370	18.799	17.950	15.216	14.274
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög ² Other expense ²		42.005	32.609	62.682	49.056	158.020	47.134
31 Fastafjárvútgjöld Nonfinancial assets		-9.080	-4.957	-531	2.746	3.101	15.614
311 Hrein fjárfesting í efnisl. eignum Net acquisition of fixed assets		27.920	32.378	36.746	41.493	42.163	54.408
23 Afskriftir of fixed capital		-37.000	-37.335	-37.277	-38.747	-39.062	-38.794
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)		-58.349	-33.503	16.298	-5.947	301.652	45.641
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions		-77.152	-44.330	62.457	-182.558	142.424	-178.988
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions		-18.802	-10.826	46.159	-176.611	-159.228	-224.629

¹ Tekjur ríkissjóðs af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldar 2016. Revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016. ² Fjármagnstilfærla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalin 2016. The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.

Tafla 17. Rekstrarreikningur sveitarfélaga árin 2012–2017

Table 17. The local government statement of operations 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 Heildartekjur Total revenue		224.367	243.636	254.908	273.612	308.347	331.944
11 Skatttekjur Tax revenue		164.797	179.573	189.840	207.976	235.383	259.673
12 Tryggingagjöld Social contributions		0	0	0	0	0	0
13 Fjárfamlög Grants		24.139	27.050	28.627	29.562	32.944	29.681
14 Aðrar tekjur Other revenues		35.431	37.014	36.441	36.074	40.020	42.590
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)		232.997	250.923	271.276	286.952	306.725	365.113
2 Rekstrarútgjöld Expenses		226.978	242.273	260.137	278.822	297.083	346.088
21 Laun Compensation of employees		103.815	109.524	120.351	134.266	142.638	156.420
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services		75.909	84.656	90.022	92.949	96.511	104.537
23 Afskriftir Consumption of fixed capital		13.713	13.837	13.815	14.360	14.477	14.378
24 Vaxtagjöld Interest		8.004	7.131	7.463	8.931	11.766	11.235
25 Framleiðslustyrkir Subsidies		4.875	5.083	4.184	4.429	4.278	4.584
26 Fjárfamlög Grants		1.133	1.228	1.400	1.500	1.620	1.659
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits		11.632	12.365	13.729	13.850	13.001	7.162
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög ¹ Other expense ¹		7.897	8.450	9.171	8.537	12.792	46.113
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets		6.018	8.649	11.139	8.130	9.642	19.025
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets		19.731	22.486	24.955	22.490	24.119	33.403
23 Afskriftir of fixed capital		-13.713	-13.837	-13.815	-14.360	-14.477	-14.378
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)		-8.630	-7.287	-16.368	-13.340	1.623	-33.169
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions		-3.441	-65	-11.096	3.504	11.737	23.838
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions		5.189	7.221	5.272	16.844	10.115	57.007

¹ Fjármagnstilfærla sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðalinn 2017. The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017.

Tafla 18. Rekstrarreikningur almannatrygginga árin 2012–2017

Table 18. The social security funds' statement of operations 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 Heildartekjur Total revenue		157.774	166.830	168.559	178.849	200.276	224.390
11 Skatttekjur Tax revenue		0	0	0	0	0	0
12 Tryggingagjöld Social contributions		0	0	0	0	0	0
13 Fjárfamlög Grants		155.452	164.473	166.135	176.236	197.452	221.853
14 Aðrar tekjur Other revenues		2.321	2.357	2.424	2.613	2.824	2.537
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)		157.255	160.838	169.981	177.722	193.962	222.979
2 Rekstrarútgjöld Expenses		157.221	160.794	169.954	177.694	193.940	222.922
21 Laun Compensation of employees		17.736	18.873	20.156	22.340	25.064	27.183
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services		32.240	33.124	35.786	38.293	41.479	43.218
23 Afskriftir Consumption of fixed capital		0	0	0	0	0	0
24 Vaxtagjöld Interest		14	23	53	93	47	67
25 Framleiðslustyrkir Subsidies		410	248	223	131	177	404
26 Fjárfamlög Grants		6.618	7.017	6.481	6.602	7.279	7.159
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits		99.813	100.910	106.913	109.900	119.519	144.649
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög Other expense		391	599	342	336	376	242
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets		34	44	27	28	22	57
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets		34	44	27	28	22	57
23 Afskriftir of fixed capital		0	0	0	0	0	0
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)		519	5.992	-1.422	1.127	6.314	1.411
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions		-347	3.805	-941	2.767	9.351	-161
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions		-865	-2.187	482	1.640	3.037	-1.572

Tafla 19. Sundurliðun á tekjum hins opinbera 2012–2017

Table 19. Detailed classification of general government revenue 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Heildartekjur Total revenue	740.768	795.732	906.988	930.966	1.418.301	1.146.494
11 Skatttekjur Tax revenue	561.567	606.243	700.831	732.295	1.180.239	891.715
111 Skattar á tekjur og hagnað Taxes on income and profits	283.238	315.577	360.474	380.979	429.545	482.568
112 Skattar á launagreiðslur og vinnuafl Taxes on payroll and workforce	5.402	6.534	6.994	6.638	7.375	7.946
113 Eignarskattar ¹ Taxes on property ¹	44.304	46.493	49.634	43.487	432.554	53.958
114 Skattar á vöru og þjónustu Taxes on goods and services	210.948	220.803	233.856	257.839	290.757	326.883
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti Taxes on international trade and transactions	7.682	5.815	6.058	4.989	5.087	3.912
116 Aðrir skattar Other taxes	9.993	11.020	43.814	38.364	14.921	16.448
12 Tryggingargjöld Social contributions	64.882	69.899	73.432	79.707	85.370	89.649
13 Fjárfamlög Grants	3.733	2.881	2.534	2.689	3.003	2.802
131 Fjárfamlög frá opinberum aðilum, erlendum From foreign gov.	846	124	54	30	0	0
132 Fjárfamlög frá alþjóðastofnunum From international organisations	2.887	2.756	2.480	2.659	3.003	2.802
133 Fjárfamlög frá hinu opinbera From other general government units	—	—	—	—	—	—
14 Aðrar tekjur Other revenues	110.586	116.710	130.191	116.275	149.689	162.329
141 Eignatekjur Property income	47.305	51.116	61.745	41.656	71.504	62.517
142 Sala á vöru og þjónustu Sale of goods and services	56.584	57.455	60.840	66.592	68.559	83.337
143 Sektir og skaðabætur Fines, penalties and forfeits	2.844	3.600	3.487	2.176	3.070	2.269
144 Frjáls fjárfamlög Voluntary transfers other than grants	1.322	1.301	1.814	1.993	2.730	8.211
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur	2.530	3.237	2.305	3.859	3.827	5.994

¹ Tekjur ríkissjóðs af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldar 2016. Revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016.

Tafla 20. Tekjur hins opinbera árin 2012–2017

Table 20. The general government revenue 2012–2017

Slutfall af vergri landsframleiðslu Per cent of GDP	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 Heildartekjur Total revenue	40,2	40,6	43,7	40,7	56,7	43,8
11 Skatttekjur Tax revenue	30,5	30,9	33,8	32,0	47,2	34,1
111 Skattar á tekjur og hagnað Taxes on income and profits	15,4	16,1	17,4	16,7	17,2	18,4
112 Skattar á laungreiðslur og vinnuafli Taxes on payroll and workforce	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
113 Eignarskattar ¹ Taxes on property ¹	2,4	2,4	2,4	1,9	17,3	2,1
114 Skattar á vöru og þjónustu Taxes on goods and services	11,5	11,3	11,3	11,3	11,6	12,5
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti Taxes on international trade	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1
116 Aðrir skattar Other taxes	0,5	0,6	2,1	1,7	0,6	0,6
12 Tryggingagjöld Social contributions	3,5	3,6	3,5	3,5	3,4	3,4
13 Fjárfamlög Grants	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
131 Frá erlendum opinberum aðilum From foreign governments	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
132 Frá alþjóðastofnunum From international organisations	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
133 Frá opinberum aðilum From other general government units	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
14 Aðrar tekjur Other revenues	6,0	6,0	6,3	5,1	6,0	6,2
141 Eignatekjur Property income	2,6	2,6	3,0	1,8	2,9	2,4
142 Sala á vöru og þjónustu Sale of goods and services	3,1	2,9	2,9	2,9	2,7	3,2
143 Sektir og skaðabætur Fines, penalties and forfeits	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
144 Frjáls fjárfamlög Voluntary transfers other than grants	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur Misc. and unidentified revenue	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
Innbyrðis hlutdeild Percentage breakdown						
1 Heildartekjur Total revenue	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11 Skatttekjur Tax revenue	75,8	76,2	77,3	78,7	83,2	77,8
111 Skattar á tekjur og hagnað Taxes on income and profits	38,2	39,7	39,7	40,9	30,3	42,1
112 Skattar á laungreiðslur og vinnuafli Taxes on payroll and workforce	0,7	0,8	0,8	0,7	0,5	0,7
113 Eignarskattar ¹ Taxes on property ¹	6,0	5,8	5,5	4,7	30,5	4,7
114 Skattar á vöru og þjónustu Taxes on goods and services	28,5	27,7	25,8	27,7	20,5	28,5
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti Taxes on international trade	1,0	0,7	0,7	0,5	0,4	0,3
116 Aðrir skattar Other taxes	1,3	1,4	4,8	4,1	1,1	1,4
12 Tryggingagjöld Social contributions	8,8	8,8	8,1	8,6	6,0	7,8
13 Fjárfamlög Grants	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
131 Frá erlendum opinberum aðilum From foreign governments	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
132 Frá alþjóðastofnunum From international organisations	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
133 Frá opinberum aðilum From other general government units	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
14 Aðrar tekjur Other revenues	14,9	14,7	14,4	12,5	10,6	14,2
141 Eignatekjur Property income	6,4	6,4	6,8	4,5	5,0	5,5
142 Sala á vöru og þjónustu Sale of goods and services	7,6	7,2	6,7	7,2	4,8	7,3
143 Sektir og skaðabætur Fines, penalties and forfeits	0,4	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2
144 Frjáls fjárfamlög Voluntary transfers other than grants	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur Misc. and unidentified revenue	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,5

¹ Tekjur ríkissjóðs af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtalda 2016. Revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016.

Tafla 21. Heildarútgjöld hins opinbera árin 2012–2017, flokkað eftir málaflokkum

Table 21. The general government expenditure by functions 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Heildarútgjöld Total expenditure						
01 Almenn opinber þjónusta ^{1,2} General public services ^{1,2}	155.697	155.941	163.407	170.164	275.633	212.046
02 Varnarmál Defence	343	524	415	383	1.537	1.527
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál Public order and safety	25.152	26.728	29.891	34.109	32.173	37.972
04 Efnahags- og atvinnumál Economic affairs	85.217	90.786	125.916	110.371	118.996	123.199
05 Umhverfismál Environmental protection	10.676	10.095	12.860	12.814	13.891	16.022
06 Húsnæðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	19.433	11.076	7.487	10.437	11.476	13.978
07 Heilbrigðismál Health	131.157	139.585	150.875	164.908	183.357	197.919
08 Menningar-, íþróttá- og trúumál Recreation, culture and religion	54.997	61.249	61.250	71.310	73.037	78.046
09 Menntamál Education	135.945	142.259	152.593	164.905	175.652	196.942
10 Almannatryggingar og velferðarmál Social protection	188.612	192.285	203.787	209.726	222.960	254.961
Innbyrðis hlutdeild Percentage breakdown						
Heildarútgjöld Total expenditure						
01 Almenn opinber þjónusta ^{1,2} General public services ^{1,2}	19,29	18,78	17,99	17,93	24,86	18,72
02 Varnarmál Defence	0,04	0,06	0,05	0,04	0,14	0,13
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál Public order and safety	3,12	3,22	3,29	3,59	2,90	3,35
04 Efnahags- og atvinnumál Economic affairs	10,56	10,93	13,86	11,63	10,73	10,88
05 Umhverfismál Environmental protection	1,32	1,22	1,42	1,35	1,25	1,41
06 Húsnæðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	2,41	1,33	0,82	1,10	1,04	1,23
07 Heilbrigðismál Health	16,25	16,81	16,61	17,37	16,54	17,47
08 Menningar-, íþróttá- og trúumál Recreation, culture and religion	6,81	7,37	6,74	7,51	6,59	6,89
09 Menntamál Education	16,84	17,13	16,80	17,37	15,84	17,39
10 Almannatryggingar og velferðarmál Social protection	23,37	23,15	22,43	22,10	20,11	22,51
Á verðlagi samneyllu ársins 2017						
<i>At 2017 prices of government final consumption</i>						
Heildarútgjöld Total expenditure						
01 Almenn opinber þjónusta ^{1,2} General public services ^{1,2}	187.772	180.562	182.385	177.973	275.633	204.443
02 Varnarmál Defence	414	607	463	400	1.537	1.472
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál Public order and safety	30.333	30.948	33.362	35.674	32.173	36.610
04 Efnahags- og atvinnumál Economic affairs	102.772	105.120	140.540	115.436	118.996	118.781
05 Umhverfismál Environmental protection	12.875	11.689	14.353	13.402	13.891	15.448
06 Húsnæðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	23.437	12.825	8.357	10.916	11.476	13.477
07 Heilbrigðismál Health	158.177	161.623	168.398	172.476	183.357	190.822
08 Menningar-, íþróttá- og trúumál Recreation, culture and religion	66.327	70.919	68.364	74.582	73.037	75.247
09 Menntamál Education	163.951	164.719	170.316	172.474	175.652	189.881
10 Almannatryggingar og velferðarmál Social protection	227.468	222.643	227.456	219.351	222.960	245.819

¹ Fjármagnstilfærsla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðalinn 2016. *The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.*

² Fjármagnstilfærsla sveitarfélaga til Brúar lifeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðalinn 2017. *The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017.*

Tafla 22. Heildarútgjöld hins opinbera 2012–2017, hagræn flokkun

Table 22. The general government expenditure by economic type 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Heildarútgjöld (2+31) Total expenditure (2+31)	807.229	830.530	908.480	949.126	1.108.713	1.132.612
2 Rekstrarútgjöld Expenses	810.257	826.794	897.845	938.223	1.095.948	1.097.915
21 Laun Compensation of employees	242.024	256.169	275.648	307.149	331.762	366.406
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services	213.887	222.234	230.421	241.586	253.921	277.317
23 Afskriftir Consumption of fixed capital	50.713	51.172	51.092	53.108	53.539	53.172
24 Vaxtagjöld Interest	84.066	86.505	94.411	101.724	98.304	101.431
25 Framleiðslustyrkir Subsidies	30.485	31.070	29.477	29.885	34.556	35.104
26 Fjárfamlög Grants	3.838	4.342	5.159	5.144	4.942	4.911
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits	134.950	133.645	139.441	141.699	147.736	166.085
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög ^{1,2} Other expense ^{1,2}	50.293	41.658	72.195	57.928	171.188	93.489
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets	-3.028	3.736	10.635	10.903	12.765	34.697
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets	47.686	54.908	61.728	64.011	66.304	87.869
23 Afskriftir (-) Consumption of fixed capital	-50.713	-51.172	-51.092	-53.108	-53.539	-53.172
Hlutfall af landsframleiðslu Per cent of GDP						
Heildarútgjöld (2+31) Total expenditure (2+31)	43,8	42,4	43,8	41,5	44,3	43,3
2 Rekstrarútgjöld Expenses	44,0	42,2	43,3	41,0	43,8	42,0
21 Laun Compensation of employees	13,1	13,1	13,3	13,4	13,3	14,0
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services	11,6	11,3	11,1	10,6	10,1	10,6
23 Afskriftir Consumption of fixed capital	2,8	2,6	2,5	2,3	2,1	2,0
24 Vaxtagjöld Interest	4,6	4,4	4,6	4,4	3,9	3,9
25 Framleiðslustyrkir Subsidies	1,7	1,6	1,4	1,3	1,4	1,3
26 Fjárfamlög Grants	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits	7,3	6,8	6,7	6,2	5,9	6,3
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög ^{1,2} Other expense ^{1,2}	2,7	2,1	3,5	2,5	6,8	3,6
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets	-0,2	0,2	0,5	0,5	0,5	1,3
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets	2,6	2,8	3,0	2,8	2,6	3,4
23 Afskriftir (-) Consumption of fixed capital	-2,8	-2,6	-2,5	-2,3	-2,1	-2,0

¹ Fjármagnstilfærsla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalin 2016. The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.

² Fjármagnstilfærsla sveitarfélaga til Brúar lifeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalin 2017. The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017.

Tafla 23. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2012–2017

Table 23. The general government financial assets and liabilities 2012–2017

Verðlag hvers árs, í millj. króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017
62 Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	1.237.169	1.187.685	1.280.531	1.127.989	1.269.539	1.476.527
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	509.818	425.942	531.657	414.379	297.920	212.274
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	—	—	—	—	—	—
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	192.792	196.556	196.940	151.713	188.905	134.455
6215 Hlutafé <i>Shares and other equity</i>	361.606	400.939	385.223	384.506	536.749	891.481
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	172.953	164.247	166.710	177.391	245.964	238.318
63 Skuldir <i>Liabilities</i>	2.200.367	2.177.263	2.277.198	2.202.430	2.121.345	2.002.204
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	839.575	842.604	877.939	891.976	848.088	753.495
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	806.364	759.610	755.410	599.791	428.489	373.931
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	350.166	357.120	336.716	291.493	224.907	256.350
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	456.198	402.490	418.694	308.297	203.582	117.581
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	438.557	457.269	490.080	580.199	693.702	709.963
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	115.870	117.781	153.768	130.464	151.065	164.815
Hrein peningaleg eign (62–63) <i>Net financial assets (62–63)</i>	-963.198	-989.579	-996.667	-1.074.441	-851.806	-525.676
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
62 Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	67,2	60,6	61,8	49,3	50,7	56,4
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	27,7	21,7	25,6	18,1	11,9	8,1
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	—	—	—	—	—	—
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	10,5	10,0	9,5	6,6	7,5	5,1
6215 Hlutafé <i>Shares and other equity</i>	19,6	20,5	18,6	16,8	21,4	34,1
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	9,4	8,4	8,0	7,8	9,8	9,1
63 Skuldir <i>Liabilities</i>	119,5	111,1	109,8	96,3	84,8	76,5
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	45,6	43,0	42,3	39,0	33,9	28,8
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	43,8	38,8	36,4	26,2	17,1	14,3
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	19,0	18,2	16,2	12,7	9,0	9,8
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	24,8	20,5	20,2	13,5	8,1	4,5
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	23,8	23,3	23,6	25,4	27,7	27,1
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	6,3	6,0	7,4	5,7	6,0	6,3
Hrein peningaleg eign (62–63) <i>Net financial assets (62–63)</i>	-52,3	-50,5	-48,1	-47,0	-34,0	-20,1

Tafla 24. Heilbrigðisútgjöld hins opinbera 2012–2017

Table 24. The general government expenditure on health 2012–2017

Verðlag hvers árs, í millj. króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	124.178	132.778	142.799	155.303	172.234	184.923
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical products, appliances and equipment</i>	12.251	11.715	12.085	12.404	12.846	13.029
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	24.074	26.485	29.507	32.517	37.652	41.460
3 Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	84.075	90.510	97.467	106.367	117.513	125.973
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	518	511	601	699	778	720
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	3.259	3.558	3.140	3.317	3.444	3.742
Slutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	6,74	6,78	6,89	6,79	6,88	7,07
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical products, appliances and equipment</i>	0,67	0,60	0,58	0,54	0,51	0,50
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,31	1,35	1,42	1,42	1,50	1,58
3 Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	4,57	4,62	4,70	4,65	4,70	4,81
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	0,18	0,18	0,15	0,14	0,14	0,14
Staðvart á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2017						
<i>Per capita, at 2017 prices of government final consumption</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	484,3	492,5	504,9	509,3	532,6	538,5
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical products, appliances and equipment</i>	47,8	43,5	42,7	40,7	39,7	37,9
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	93,9	98,2	104,3	106,6	116,4	120,7
3 Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	327,9	335,7	344,6	348,8	363,4	366,8
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	2,0	1,9	2,1	2,3	2,4	2,1
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	12,7	13,2	11,1	10,9	10,6	10,9

¹ Kaup heimila á heilbrigðisþjónustu frá hinu opinbera hafa verið dregin frá. *The households purchase of public health care is excluded.*

Tafla 25. Fræðsluútgjöld hins opinbera 2012–2017

Table 25. The general government expenditure on education 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ Total expenditure on education¹						
1 Leískóla- og barnaskólastig Pre-primary and primary education	51.362	54.229	60.161	64.207	68.217	73.777
1.1 Leískólastig Pre-primary education	11.695	12.262	13.906	14.869	16.053	16.993
1.2 Barnaskólastig Primary education	39.667	41.968	46.255	49.338	52.164	56.784
2 Unglinga- og framhaldsskólastig Secondary education	39.829	41.416	44.590	49.120	51.728	55.240
2.1 Unglingastig Lower secondary education	18.492	19.269	21.572	22.727	23.754	25.856
2.2 Framhaldsskólastig Upper secondary education	21.337	22.146	23.018	26.393	27.974	29.384
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi Postsecondary nontertiary education	211	211	210	183	191	201
4 Háskólastig Tertiary education	25.805	27.275	28.459	30.912	32.806	34.361
5 Menntun óflokkuð á skólastig Education n.e.c.	2.243	2.583	2.174	2.306	2.732	2.872
6 Stoðþjónusta í skólastarfi Subsidiary services to education	1.954	1.895	2.085	2.463	3.554	3.745
7 Menntamál, ótalín annars staðar Education n.e.c.	2.513	2.625	2.866	2.972	3.051	3.205
Hlutfall af vergri landsframleiðslu Per cent of GDP						
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ Total expenditure on education¹						
1 Leískóla- og barnaskólastig Pre-primary and primary education	6,73	6,65	6,78	6,65	6,48	6,63
1.1 Leískólastig Pre-primary education	2,79	2,77	2,90	2,81	2,73	2,82
1.2 Barnaskólastig Primary education	0,63	0,63	0,67	0,65	0,64	0,65
2 Unglinga- og framhaldsskólastig Secondary education	2,15	2,14	2,23	2,16	2,08	2,17
2.1 Unglingastig Lower secondary education	2,16	2,11	2,15	2,15	2,07	2,11
2.2 Framhaldsskólastig Upper secondary education	1,00	0,98	1,04	0,99	0,95	0,99
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi Postsecondary nontertiary education	1,16	1,13	1,11	1,15	1,12	1,12
Postsecondary nontertiary education	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
4 Háskólastig Tertiary education	1,40	1,39	1,37	1,35	1,31	1,31
5 Menntun óflokkuð á skólastig Education n.e.c.	0,12	0,13	0,10	0,10	0,11	0,11
6 Stoðþjónusta í skólastarfi Subsidiary services to education	0,11	0,10	0,10	0,11	0,14	0,14
7 Menntamál, ótalín annars staðar Education n.e.c.	0,14	0,13	0,14	0,13	0,12	0,12
Staðvart á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2017						
<i>Per capital, at 2017 prices of government final consumption</i>						
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ Total expenditure on education¹						
1 Leískóla- og barnaskólastig Pre-primary and primary education	483,3	483,1	497,0	499,0	501,8	505,0
1.1 Leískólastig Pre-primary education	200,3	201,2	212,7	210,5	210,9	214,8
1.2 Barnaskólastig Primary education	45,6	45,5	49,2	48,8	49,6	49,5
2 Unglinga- og framhaldsskólastig Secondary education	154,7	155,7	163,6	161,8	161,3	165,4
2.1 Unglingastig Lower secondary education	155,3	153,6	157,7	161,1	159,9	160,9
2.2 Framhaldsskólastig Upper secondary education	72,1	71,5	76,3	74,5	73,4	75,3
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi Postsecondary nontertiary education	83,2	82,1	81,4	86,5	86,5	85,6
Postsecondary nontertiary education	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6
4 Háskólastig Tertiary education	100,6	101,2	100,6	101,4	101,4	100,1
5 Menntun óflokkuð á skólastig Education n.e.c.	8,7	9,6	7,7	7,6	8,4	8,4
6 Stoðþjónusta í skólastarfi Subsidiary services to education	7,6	7,0	7,4	8,1	11,0	10,9
7 Menntamál, ótalín annars staðar Education n.e.c.	9,8	9,7	10,1	9,7	9,4	9,3

¹ Kaup heimila á fræðsluþjónustu frá hinu opinbera hafa verið dregin frá. The households purchase of public education is excluded.

Tafla 26. Útgjöld hins opinbera til almannatrygginga og velferðarmála 2012–2017

Table 26. The general government expenditure on social protection 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Almannatryggingar og velferðarmál alls Social protection						
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>	933	1.093	1.162	1.505	1.121	1.364
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>	49.889	54.180	59.120	62.020	67.412	80.053
3 Öldrun <i>Old age</i>	44.192	46.254	51.623	55.295	61.862	79.599
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>	321	321	336	331	347	366
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	39.877	44.515	46.721	47.377	50.295	52.881
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	22.983	17.874	14.738	12.282	10.706	12.788
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	19.099	13.414	13.969	12.648	11.809	10.898
8 Félagsleg aðstoð, ótalin annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>	7.411	7.888	8.719	9.005	10.872	8.399
9 Almannatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>	3.907	6.747	7.399	9.262	8.537	8.612
Innbyrðis hlutfall Percentage breakdown						
Almannatryggingar og velferðarmál alls Social protection						
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>	0,5	0,6	0,6	0,7	0,5	0,5
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>	26,5	28,2	29,0	29,6	30,2	31,4
3 Öldrun <i>Old age</i>	23,4	24,1	25,3	26,4	27,7	31,2
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	21,1	23,2	22,9	22,6	22,6	20,7
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	12,2	9,3	7,2	5,9	4,8	5,0
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	10,1	7,0	6,9	6,0	5,3	4,3
8 Félagsleg aðstoð, ótalin annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>	3,9	4,1	4,3	4,3	4,9	3,3
9 Almannatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>	2,1	3,5	3,6	4,4	3,8	3,4
Staðvart á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2017						
<i>Per capital, at 2017 prices of government final consumption</i>						
Almannatryggingar og velferðarmál alls Social protection						
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>	3,6	4,1	4,1	4,9	3,5	4,0
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>	194,6	201,0	209,1	203,4	208,4	233,1
3 Öldrun <i>Old age</i>	172,4	171,6	182,5	181,3	191,3	231,8
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	155,5	165,1	165,2	155,4	155,5	154,0
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	89,6	66,3	52,1	40,3	33,1	37,2
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	74,5	49,8	49,4	41,5	36,5	31,7
8 Félagsleg aðstoð, ótalin annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>	28,9	29,3	30,8	29,5	33,6	24,5
9 Almannatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>	15,2	25,0	26,2	30,4	26,4	25,1

Tafla 27 Fjármál hins opinbera og fyrirtækja þess 2012–2017

Table 27. Public sector accounts 2012–2017

Verðlag hvers árs, í milljörðum króna	<i>Current prices, in billion ISK</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hið opinbera General government							
1 Rekstrartekjur ¹ <i>Total revenue¹</i>		740,8	795,7	907,0	931,0	1.418,3	1.146,5
2 Rekstrargjöld ² <i>Total current expenditure²</i>		810,3	826,8	897,8	938,2	1.095,9	1.097,9
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		-69,5	-31,1	9,1	-7,3	322,4	48,6
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		-3,0	3,7	10,6	10,9	12,8	34,7
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-66,5	-34,8	-1,5	-18,2	309,6	13,9
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-963,2	-989,6	-996,7	-1.074,4	-851,8	-525,7
Opinber fyrirtæki Public corporations							
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>		301,3	302,9	277,6	303,5	336,9	275,9
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>		289,4	272,4	233,9	254,1	268,7	230,8
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		11,9	30,5	43,7	49,4	68,2	45,1
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		14,0	17,5	19,7	25,9	44,3	40,5
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-2,1	13,0	24,0	23,5	23,9	4,6
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-441,2	-395,1	-405,7	-404,0	-83,8	-197,7
Hið opinbera og fyrirtæki þessi Public sector							
1 Rekstrartekjur ¹ <i>Total revenue¹</i>		1.042,1	1.098,6	1.184,6	1.234,5	1.755,2	1.422,4
2 Rekstrargjöld ² <i>Total current expenditure²</i>		1.099,6	1.099,2	1.131,7	1.192,3	1.364,6	1.328,7
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		-57,6	-0,5	52,8	42,2	390,6	93,6
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		11,0	21,3	30,3	36,8	57,0	75,2
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-68,5	-21,8	22,5	5,3	333,5	18,5
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-1.404,4	-1.384,7	-1.402,3	-1.478,4	-935,6	-723,4
Hlutfall af vergri landsframleiðslu Per cent of GDP							
Hið opinbera General government							
1 Rekstrartekjur ¹ <i>Total revenue¹</i>		40,2	40,6	43,7	40,7	56,7	43,8
2 Rekstrargjöld ² <i>Total current expenditure²</i>		44,0	42,2	43,3	41,0	43,8	42,0
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		-3,8	-1,6	0,4	-0,3	12,9	1,9
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		-0,2	0,2	0,5	0,5	0,5	1,3
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-3,6	-1,8	-0,1	-0,8	12,4	0,5
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-52,3	-50,5	-48,1	-47,0	-34,0	-20,1
Opinber fyrirtæki Public corporations							
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>		16,4	15,5	13,4	13,3	13,5	10,5
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>		15,7	13,9	11,3	11,1	10,7	8,8
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		0,6	1,6	2,1	2,2	2,7	1,7
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		0,8	0,9	0,9	1,1	1,8	1,5
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-0,1	0,7	1,2	1,0	1,0	0,2
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-24,0	-20,2	-19,6	-17,7	-3,3	-7,6
Hið opinbera og fyrirtæki þessi Public sector							
1 Rekstrartekjur ¹ <i>Total revenue¹</i>		56,6	56,1	57,1	54,0	70,1	54,4
2 Rekstrargjöld ^{2,3} <i>Total current expenditure^{2,3}</i>		59,7	56,1	54,6	52,1	54,5	50,8
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>		-3,1	-0,0	2,5	1,8	15,6	3,6
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>		0,6	1,1	1,5	1,6	2,3	2,9
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>		-3,7	-1,1	1,1	0,2	13,3	0,7
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>		-76,3	-70,7	-67,6	-64,6	-37,4	-27,6

¹ Tekjur ríkissjóðs af stöðugleikaframlagi upp á 384,2 ma.kr. eru meðtaldir 2016. *The central government's revenue due to stability contribution for 384.2 billion ISK are included in 2016.*² Fjármagnstilfærsla ríkissjóðs til LSR upp á 105,1 ma.kr. er meðtalin 2016. *The central government's 105.1 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund has been included as an expense in 2016.*³ Fjármagnstilfærsla sveitarfélaga til Brúar lífeyrissjóðs upp á 32,0 ma.kr. er meðtalin 2017. *The local government's 32.0 billion ISK contribution to the Brúar Pension Fund has been included as an expense in 2017.*

**Hagtíðindi Fjármál hins opinbera
Statistical Series Public finance**

103. árg. • 30. tbl. 13. desember 2018

ISSN 1670-4770 Umsjón *Supervision Hólmfríður S. Sigurðardóttir* • holmfridur.sigurdardottir@hagstofa.is
© Hagstofa Íslands *Statistics Iceland* • Borgartúni 21a 150 Reykjavík Iceland
www.hagstofa.is • www.statice.is

Sími Telephone +(354) 528 1000 Um rit þetta gilda ákvæði höfundalaga. Vinsamlegast getið heimildar.

Bréfasími Fax +(354) 528 1099 *Reproduction and distribution are permitted provided that the source is mentioned.*